

ДОСТУПНІ ЛІКИ

ГІД ПО ПРОГРАМІ РЕІБМУРСАЦІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ

- ✓ Програма Доступні Ліки
- ✓ 6 кроків для отримання ліків за програмою Доступні Ліки
- ✓ Як і Де отримати рецепт? Скільки коштують ліки?
- ✓ Контакти НСЗУ та 16-77

Матеріали розроблені командою Національної служби здоров'я України задля ознайомлення пацієнтів та медичних працівників з програмою реімбурсації лікарських засобів та медичних виробів

ПРОГРАМА ДОСТУПНІ ЛІКИ

Реімбурсація – це повне або часткове відшкодування аптечним закладам вартості лікарських засобів або медичних виробів, що були відпущені пацієнту на підставі рецепта, за рахунок коштів програми державних гарантій медичного обслуговування населення. **Серед громадськості програма реімбурсації відома як програма “Доступні ліки”.**

Програма “Доступні ліки” робить лікування хронічних захворювань доступнішим для українців.

Адже пацієнти, які через свій стан здоров'я потребують постійного прийому певних ліків, можуть отримати такі препарати безоплатно або з невеликою доплатою завдяки реімбурсації (відшкодуванню) вартості таких препаратів аптеці з боку НСЗУ.

Програма була впроваджена у 2017 році для зменшення фінансового навантаження на пацієнтів та збільшення доступності ліків.

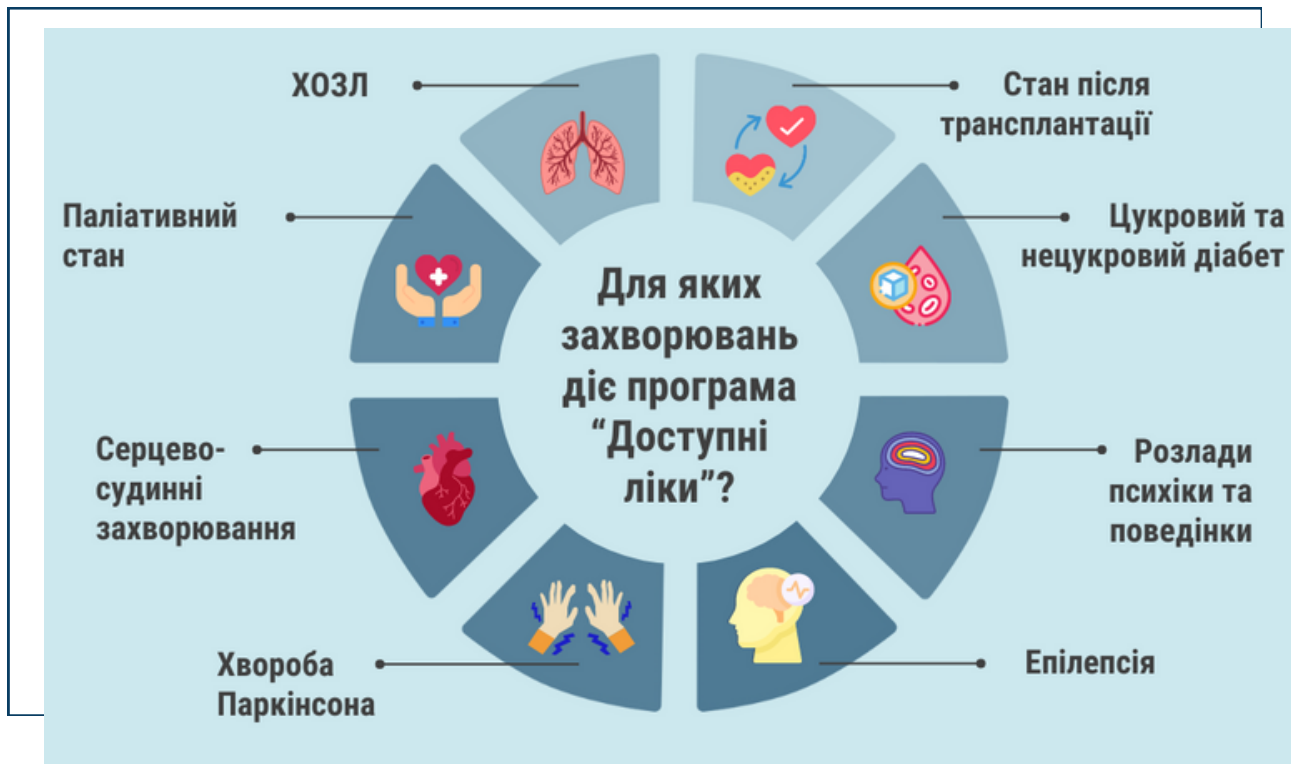
З 1 квітня 2019 року **програму “Доступні ліки” адмініструє НСЗУ.**

Відтоді “Доступні ліки” пацієнти почали отримувати за електронним рецептом у будь-якій аптеці, яка співпрацює за договором з НСЗУ.

У 2023 році понад 2,2 млн пацієнтів скористалися програмою реімбурсації “Доступні ліки” на суму 3,9 млрд!

НСЗУ здійснює реімбурсацію лікарських засобів (міжнародних непатентованих назв та форм випуску) та медичних виробів для лікування в амбулаторних умовах хронічних захворювань в межах ПМГ-2024, перелік яких міститься у постанові КМУ від 22 грудня 2023 р. № 1394.

ЩО ВХОДИТЬ?

У 2024 році в програму "Доступні ліки" входять понад 500 торгових назв лікарських засобів та медвиробів за такими напрямками:

- серцево-судинні та цереброваскулярні захворювання, у тому числі з первинною та вторинною профілактикою інфарктів та інсультів;
- цукровий діабет та нецукровий діабет;

- хронічні хвороби нижніх дихальних шляхів;
- розлади психіки та поведінки;
- епілепсія;
- хвороба Паркінсона;
- лікарські засоби для забезпечення лікування осіб у посттрансплантаційному періоді;
- лікарські засоби для паліативних хворих, які потребують знеболення.

Перелік лікарських засобів, які підлягають реімбурсації за Програмою медичних гарантій, у тому числі з конкретними торговими найменуваннями, станом на 12 лютого 2024 року можна завантажити за посиланням або відсканувавши QR-код.

Зверніть увагу, цей наказ оновлюється двічі на рік.

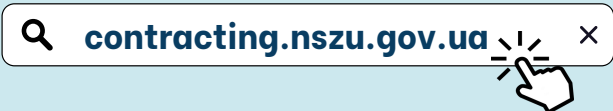

contracting.nszu.gov.ua

Також з жовтня 2023 року Національна служба здоров'я України в межах програми медичних гарантій здійснює реімбурсацію медичних виробів для вимірювання в амбулаторних умовах рівня цукру в крові пацієнтами з діабетом першого типу (тест-смужок).

Перелік медичних виробів, які підлягають реімбурсації за Програмою медичних гарантій, станом на 12 лютого 2024 року можна завантажити за посиланням або відсканувавши QR-код.

Зверніть увагу, цей наказ оновлюється двічі на рік.

Важливо розрізняти міжнародну непатентовану назву (це назва активного інгредієнту лікарського засобу, або діюча речовина) та торговельну назву (це комерційна назва, яка присвоюється компаніїю-виробником лікарського засобу).

Лікар виписує електронний рецепт саме на міжнародну непатентовану назву (крім препаратів інсуліну), а пацієнт обирає в аптеці самостійно, яку конкретну торговельну назву бажає отримати із наявних в аптеці у момент звернення.

Термін дії е-рецепту за програмою «Доступні ліки» становить 30 днів.

6 КРОКІВ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ЛІКІВ ЗА ПРОГРАМОЮ ДОСТУПНІ ЛІКИ

6 Придбайте ліки з доплатою чи без

Отримайте ваші ліки безоплатно або після внесення певної доплати.

Ви можете скористатися е-рецептом протягом 90 днів. Після отримання ліків е-рецепт погашається.

Щоб отримати ліки наступного разу, вам необхідно знову звернутися до лікаря особисто або за телефоном.

5 Зверніться до аптеки та назвіть код з СМС

Повідомте працівнику аптеки 16-значний номер рецепта будь-яким доступним шляхом: продиктуйте усно, надайте надруковану довідку, покажіть увімкнений екран свого телефону з відкритим СМС тощо.

Якщо в аптеці немає ліків, які бажає отримати пацієнт, він не називає код підтвердження рецепта і має змогу звернутися до іншої аптеки або замовити ліки на майбутнє.

4 Знайдіть найближчу аптеку, яка уклала договір з НСЗУ

Отримати ліки можна в аптеках, які уклали договір з Національною службою здоров'я України.

Аптеки, які беруть участь у програмі реімбурсації "Доступні ліки", можна впізнати візуально. Вони мають на дверях відповідні наліпки «Тут є "Доступні ліки"» та/або «+НСЗУ».

3 Дізнайтеся, препарат буде безкоштовно чи з доплатою

Ви можете дізнатися, чи повністю відшкодовуються необхідні вам ліки, чи буде потрібна доплата, вивчивши інформацію в інтернеті або зателефонувавши до контакт центру НСЗУ за номером 16-77.

Про необхідність доплати ви також можете дізнатися в самій аптеці.

2 Отримайте смс з е-рецептом

Після виписки е-рецепту лікарем система відправить на ваш телефон смс з кодом, який налічує 16 символів. Це і є код е-рецепту.

Цей код можуть роздрукувати за вашим проханням або якщо пацієнт не користується телефоном.

1 Зверніться до відповідного лікаря

За наявності встановленого діагнозу сімейний лікар може виписати е-рецепт за всіма напрямками.

Виписати рецепт на деякі види ліків сімейний лікар може лише на підставі призначення відповідного лікаря-спеціаліста.

ЯК ОТРИМАТИ РЕЦЕПТ?

Щоб отримати ліки, необхідно звернутися до відповідного лікаря.

В залежності від того, якого лікарського засобу потребує пацієнт, маршрут пацієнта буде різнитися.

Маршрути пацієнтів для отримання відповідного лікарського засобу відрізняються.

Ознайомитися з усіма відповідними маршрутами можна за посиланням або відсканувавши QR-код.

 contracting.nszu.gov.ua

Сімейний лікар, терапевт або педіатр можуть виписати електронний рецепт за всіма напрямками. Та самостійно призначити ліки при:

- серцево-судинних захворюваннях;
- цукровому діабеті II типу;
- бронхіальній астмі;
- ХОЗЛ (хронічне обструктивне захворювання легень).

Виписати рецепт на ліки за іншими напрямками сімейний лікар може **лише на підставі призначення відповідного лікаря-спеціаліста**, який також може виписати перший рецепт:

- при розладах психіки та поведінки → **психіатр**;
- при епілепсії → **психіатр або невролог**;
- при нецукровому діабеті та для пацієнтів з цукровим діабетом, які потребують терапії препаратами інсуліну → **ендокринолог**;
- при хворобі Паркінсона → **невролог**;
- імуносупресивні препарати для пацієнтів після трансплантації виписує **трансплант-координатор**.

Отримати знеболювальні для паліативних пацієнтів можна у **різних лікарів в залежності від діагнозу.**

Чим обумовлено біль?

Злоякісні захворювання

Розлади психіки та поведінки

Інші діагнози з переліку

Хто вписує рецепт?

Лікар первинної медичної допомоги

Лікар-психіатр

Лікар первинної медичної допомоги (після призначення лікаря-спеціаліста в ЕСОЗ)

СКІЛЬКИ КОШТУЮТЬ ЛІКИ?

При отриманні ліків за програмою «Доступні ліки» деякі лікарські засоби є безоплатними для пацієнтів, а за деякі потрібно доплатити.

Вартість лікарських засобів за програмою може відшкодуватись аптечному закладу повністю – тоді для пацієнта такий лікарський засіб повністю безоплатний, або частково – тоді пацієнту потрібно здійснити доплату.

Сума доплати для усіх лікарських засобів (крім препаратів інсуліну) чітко визначена **Переліком лікарських засобів**, які підлягають реімбурсації за програмою медичних гарантій, та зазначена в останньому стовпчику:

“Сума доплати за споживчу упаковку, грн”.

Перелік лікарських засобів, які особа може отримати безоплатно або з невеликою доплатою, станом на 12 лютого 2024 року можна завантажити за посиланням або відсканувавши QR-код.

Зверніть увагу, цей наказ оновлюється двічі на рік.

Зазначена вартість розрахована на одну споживчу упаковку лікарського засобу та збільшується пропорційно до кількості виписаного лікарського засобу на курс лікування у рецепті.

Сума доплати за препарат інсуліну визначається залежно від категорії пацієнтів, які потребують інсулінотерапії, що визначається лікарем-ендокринологом відповідно до клінічних та соціально-демографічних характеристик пацієнта.

Сума доплати за медичні вироби відповідно вказана в останньому стовпчику таблиці Переліку медичних виробів, які підлягають реімбурсації за Програмою медичних гарантій.

contracting.nszu.gov.ua

ДЕ ОТРИМАТИ ЛІКИ?

Отримати ліки можна в аптеках, які уклали договір з Національною службою здоров'я України.

Наразі Національною службою здоров'я України з аптечними закладами укладено понад 1 200 договорів про реімбурсацію за різними напрямками – це понад 13 000 аптек та/або аптечних пунктів по всій Україні.

Аптеки, які беруть участь у програмі реімбурсації, можна впізнати візуально. Вони мають на дверях наліпку «Тут є «Доступні ліки»», а ті, де можна отримати інсулін, мають наліпку «+Інсуліни».

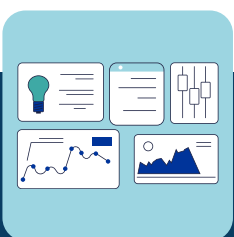
Знайти найближчу аптеку з договором із НСЗУ можна:

- через чат-бот «Спитай Гриця». Слідуйте за вказівками чат-боту і він вкаже, де найближча аптека

- зателефонувавши до контакт-центру НСЗУ за номером 16-77. Оператор підкаже, де найближча аптека, яка має договір із НСЗУ, яка відпускає ліки за необхідним напрямком

- через дашборд на сайті НСЗУ. В меню зліва оберіть ваш населений пункт та потрібний напрямок програми реімбурсації. Дашборд покаже аптеки, які відповідають вашому запиту, з адресами та телефоном

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ПАЦІЄНТУ ВІДМОВЛЯЮТЬ У ВИПISУВАННІ Е-РЕЦЕПТА АБО У ВІДПУСКУ ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ ЗА Е-РЕЦЕПТОМ?

- Якщо лікар відмовляє вам у виписуванні рецепта на лікарський засіб та/або медичний виріб, які підлягають реімбурсації за програмою медичних гарантій, **рекомендуємо у першу чергу звернутися до керівника закладу охорони здоров'я та/або до його власника (органу місцевої влади).**
- Якщо аптека відмовляє вам у відпуску лікарського засобу та/або медичного виробу, які підлягають реімбурсації за програмою медичних гарантій, **рекомендуємо у першу чергу звернутися до завідуючого аптеки або аптечного пункту.**

У разі, якщо не вдалося вирішити питання зазначеним вище способом, працює контакт-центр Національної служби здоров'я України за номером 16-77.

Оператори відповідають на дзвінки з **9:00 до 18:00** в робочі дні (у п'ятницю до 16:45). В інший час спрацьовує автовідповідач, який може надати відповіді на більшість питань. Всі дзвінки зі стаціонарних та мобільних телефонів безкоштовні.

ЗАТЕЛЕФОНУВАВШИ НА 16-77, МОЖНА ДІЗНАТИСЬ:

- Які отримати "Доступні ліки"?
- Як і де отримати препарати інсуліну?
- У яких випадках потрібне направлення та як ним скористатись?
- та ще багато іншого про медичну допомогу.

КОНТАКТИ НСЗУ

Стежте за актуальною інформацією та новинами щодо Програми медичних гарантій на офіційних каналах НСЗУ:

Офіційний веб-сайт
nszu.gov.ua

Instagram
Національна Служба
Здоров'я (@nszu_gov)

Twitter
National Health Service
of Ukraine (@NSZU_gov)

Facebook
НСЗУ Національна
служба здоров'я України
НСЗУ для пацієнта
НСЗУ: вакансії і кар'єра

Telegram
НСЗУ (@nszu_gov)

YouTube
Національна служба
здоров'я України

Viber
НСЗУ

КОРИСНІ ЧАТ-БОТИ ДЛЯ ПАЦІЄНТА

чат-бот
"Спитай Гриця"

Корисний сервіс розповість, де отримати ліки кожному пацієнту у селі, містечку чи місті та які препарати можна отримати за програмою "Доступні ліки". Сервіс побудований на основі відкритих даних.

t.me/SpytaiGrytsia_bot

viber.com/spytaigrytsia

БЕРЕЖІТЬ ЗДОРОВ'Я

**ЗБЕРЕЖІТЬ
ЖИТТЯ**

**ДОПОМОГА
ПОРУЧ**

"Гід по Програмі "Доступні Ліки" підготовлено Академією НСЗУ для ознайомлення пацієнтів та медичних працівників з програмою реімбурсації лікарських засобів та медичних виробів.
Дата підготовки - березень 2024 року.

Гід може безперешкодно розповсюджуватися серед усіх громадян та інших зацікавлених сторін.
Бережіть себе! Слава Україні!

ЕЛЕКТРОННА ВЕРСІЯ

Академія НСЗУ підготувала у 2024 році також "Гід по Програмі медичних гарантій для пацієнта" для ознайомлення пацієнтів з базовими поняттями та особливостями Програми медичних гарантій у 2024 році.

ГІД ДЛЯ ПАЦІЄНТІВ

